

НИЙЛ ГЕЙМЪН СПОМЕНИ И СЪКРОВИЩА

Превод от английски: Росица Панайотова, 2007

chitanka.info

Аз съм кучето на негово величество в Кю.
А бихте ли ми казали, сър, вие чие куче сте?

Александър Поуп,
Надпис на
нашийника на едно куче,
което дадох на негово
кралско величество

Ако искате, можете да ме наричате „копеле“. Вярно е, откъдето и да го погледнете. Майка ми се сдобила с мен две години след като я затворили в лудницата за „собствената ѝ безопасност“; това станало в далечната 1952-ра, когато някоя и друга вечер с местните хъшлаци била достатъчна, за да те диагностицират като *клинична нимфоманка* и дори да те затворят в лудница, „за да предпазят теб и обществото“, само да кажели които и да са двама доктори. Единият от тях бил баща ѝ, моят дядо, а другият — неговият партньор в общата им медицинска практика в северен Лондон.

И така, знам кой е дядо ми. Но баща ми е бил някой, който просто е изучава майка ми някъде в сградата или двора на приюта „Сейнт Андрюс“. Готина дума, нали? *Приют*. С всичките ѝ намеци за безопасно място: някъде, където си закрилян от горчивия, стар, опасен външен свят. Нищо подобно. Отидох да видя тази дупка, преди да я съборят в края на седемдесетте. Още вонеше на пикня и дезинфектант с мирис на бор за миене на пода. Дълги, зле осветени коридори, нагъчкани със стаи като килии от двете страни. Ако търсиш Ада, попадайки в „Сейнт Андрюс“, няма да се разочароваш.

В медицинското ѝ досие пише, че си вдигала краката на всекиго, но аз се съмнявам в тази работа. Била е заключена. Всеки, който е искал да си навре оная работа в нея, е трябвало да разполага с ключ от килията ѝ.

Когато станах на осемнайсет, прекарах последната си лятна ваканция преди университета в издирване на четиримата мъже, един от които най-вероятно беше баща ми: двама санитарии в психиатрията, доктора на отделението с ограничен достъп и управителя на приюта.

Когато влязла вътре, майка ми била едва седемнайсетгодишна. Имам нейна малка черно-бяла снимка точно преди да я вкарат. Облегнала се е на един спортен „Морган“, паркиран на алеята пред нечия къща. Усмивва се, малко флиртаджийски, на фотографа. Бивало си я е майка ми.

Не знаех кой от четиримата е баща ми, затова ги убих всичките. В крайна сметка и четиримата я бяха чукали: изтръгнах това признание, преди да ги очистя. Най-готин беше управителят — червенобузест тлъст дърт червей с вдъхващи доверие засукани мустаци, каквито не съм виждал поне от двайсет години. Удуших го с вратовръзката му „Гардс“. От устата му заизлизаха мехури от слюнка и стана син като недоварен омар.

В „Сейнт Андрюс“ имаше и други мъже, които можеше да са ми бащи, но след тези четиримата ми се изпари удоволствието. Казах си, че съм убил четиримата най-вероятни кандидати и че ако бях тръгнал да избивам всички, които може да са чукали майка ми, щеше да стане направо кланица. Затова се спрях.

Дали ме за отглеждане в местното сиропиталище. Според медицинските архиви майка ми била стерилизирана малко след като съм се родил. Не искали повече мръсни малки инциденти като мен да развалят кефа на всички.

Бил съм десетгодишен, когато тя се самоубила. Това станало през 1964-та. Бил съм десетгодишен и съм си играел с кестени на връвчица или съм крал бонбони от сладкарниците, когато тя е седяла на линолеума на пода на килията си и е кълцала китките си с парче счупено стъкло, попаднало ѝ един дявол знае откъде. Нарязала си и пръстите, но иначе се справила. Намерили я на сутринта — лепкава, червена и студена.

Хората на господин Алис попаднаха на мен, когато бях дванайсетгодишен. Заместник-директорът на сиропиталището използваше нас, децата, за свой личен харем от сексуални роби с ожулени колене. Подчиняваш му се и се сдобиваш с болящо дупе и десерт „Баунти“. Не му се подчиняваш и се сдобиваш с неколкодневен престой в карцера, ужасно болящо дупе и синини. Дъртото пиле, така го наричахме, защото си бъркаше в носа винаги, когато си мислеше, че не го гледаме.

Беше открит в синия си миниморис в собствения му гараж със затворени врати и маркуч от ауспуха до предния прозорец. Следователят каза, че било самоубийство и седемдесет и пет малки момчета започнаха да дишат малко по-леко.

Но през годините Дъртото пиле беше правил услуги на господин Алис, когато трябвало да се осигури забавление на някой главен конетабъл или чуждестранен политик с наклонност към малки момченца, и затова той изпрати свои хора, които да се уверят, че всичко е наред. Когато разбрали, че единственият възможен виновник е едно дванайсетгодишно момче, те само дето не се попикали от смях.

Господин Алис се заинтригувал и изпратил да ме доведат. Това беше още по времето, когато беше доста по-палав от сега. Сигурно се е надявал да съм красавец и разочарованието трябва да е било голямо. Тогава изглеждах, както изглеждам и сега: прекалено слаб, с профил като брадва и уши като отворени предни врати на кола. Спомням си само, че тогава ми се стори много як. Огромен. По онова време трябва да е бил сравнително млад, но на мен изобщо не ми се стори такъв: той беше възрастен, което означаваше враг.

Двама гангстери дойдоха и ме взеха след училище, докато се прибирах у дома. Отначало едва не се насрах от страх, но горилите не миришеха на полицаи — вече четири години избягвах ченгетата и можех да надуша цивилен полицай от сто метра. Заведоха ме в един малък сив, оскъдно мебелиран офис в една пресечка на улица „Едуард“.

Беше зима и отвън почти се беше стъмнило, но осветлението беше изгасено, ако не се броеше малката настолна лампа, която обливаше бюрото с жълта светлина. Зад него седеше огромен мъж и пишеше нещо с химикалка върху някакъв телекс. Когато свърши, вдигна поглед към мен. Огледа ме от глава до пети.

— Цигара?

Кимнах. Подаде ми пакет „Питър Стивънсън“ и аз си взех една цигара. Той ми поднесе огънче с черно-златната си запалка.

— Ти си убил Рони Палмърстоун. — В интонацията му нямаше въпрос.

Не отговорих.

— Е? Нищо ли няма да кажеш?

— Нямам какво да кажа — отвърнах.

— Загрях, чак като ми казаха, че е бил на дясната седалка. Ако е щял да се самоубива, нямало е да седне на дясната седалка. Щеше да избере шофьорската. Според мен ти си му сипал приспивателно и след това си го качил в минито — сигурно не ти е било лесно, той не беше дребосък — след което си го откарал у тях, влязъл си в гаража, той вече е спял непробудно, и тогава си инсценирал самоубийството. Не те ли беше страх, че ще те видят, докато караш? Дванайсетгодишно момче?

— Стъмва се рано. И минах отзад.

Той се разсмя. Зададе ми още няколко въпроса за училището и за дома, и за интересите ми, такива неща. След това горилите дойдоха и ме върнаха в сиропиталището.

Следващата седмица ме осинови една семейна двойка на име Джаксън. Мъжът беше специалист по международно търговско право. Жената беше специалистка по самоотбрана. Мисля, че не се бяха виждали, докато господин Алис не ги събра да се грижат за мен.

Чудя се какво ли е видял в мен на онази среща. Нещо като потенциал, предполагам. Потенциал за лоялност. И съм лоялен. Хич не се заблуждавайте. Аз съм човек на Алис, телом и духом.

Естествено, името му съвсем не е господин Алис, но със същия успех бих могъл да използвам и истинското му име. Няма никакво значение. Не сте го чували. Господин Алис е един от десетте най-богати хора на света. Ще ви кажа нещо: не сте чували и за другите деветима. Техните имена ги няма в никакви списъци на стоте най-големи богаташи. Това не са ви нито Бил Гейтс, нито султанът на Бруней. Говоря за истински пари. Има хора, на които им се плащат повече пари, отколкото ще видите през живота си, за да е сигурно, че няма и думица да чуете за господин Алис по телевизията или във вестниците.

Господин Алис обича да притежава разни неща. И, както вече ви казах, едно от нещата, които притежава, съм аз. Той е бащата, който не съм имал. Именно той ми набави медицинското досие на майка ми и информацията за кандидат-бащите ми.

Когато се дипломирах (с отличен успех по бизнес проучвания и международно право), като подарък за дипломирането си открих дядо си. Дотогава се бях въздържал да го търся. Бях си го оставил за нещо като стимул.

Оставаше му година до пенсия, старец с физиономия като брадва и туидено сако. Това беше през 1978-а и някои доктори още ходеха по домовете. Проследих го до един блок в „Майда Вейл“. Изчаках го да разпръсне медицинската си мъдрост и го спрях, когато излезе с черната чанта в ръка.

— Здравсти, дядо — казах.

Нямаше смисъл да се преструвам на друг. Не и с моя външен вид. Той беше аз след четирийсет години. Същото адски грозно лице, но косата му беше оредяла и прошарена, а не гъста и кестенява като моята. Попита какво искам.

— Да заключиш мама по този начин, не е било много хубаво, не мислиш ли?

Каза ми да го оставя на мира или нещо такова.

— Току-що се дипломирах. Не е ли редно да се гордееш с мен.

Отвърна, че знаел кой съм и по-добре да съм се разкарал, иначе щял да се оплаче в полицията и да ме пратят в затвора.

Забих ножа в лявото му око и в мозъка му, и докато издаваше слаби гъргорещи звуци, взех стария му портфейл от телешка кожа — като спомен всъщност, а и за да прилича на обир. Именно там намерих снимката на майка ми, в черно и бяло, усмихната и флиртуваща с фотоапарата, отпреди двайсет и пет години. Зачудих се кой ли е бил собственикът на моргана.

Накарах един, който не ме познаваше, да остави портфейла в заложна къща. След като никой не го потърси, го купих. Чиста работа. Куп умни хора са се проваляли заради разни сантиментални спомени. Понякога се чудя дали с убийството на дядо си не съм убил и баща си. Не мисля, че щеше да ми каже, дори да го бях попитал. А и всъщност няма значение, нали така?

След това започнах работа при господин Алис на пълен работен ден. Няколко години се занимавах с работите му в Шри Ланка, след това ръководих една година в Богота вноса и износа, работейки като лъскав пътнически агент. Върнах се в Лондон веднага щом беше възможно. През последните петнайсет години работя основно като ликвидатор на проблеми. Ликвидатор на проблеми. Много яко.

Както вече ви казах, за да не чуе никой никога за вас, са необходими истински пари. Никакви Рупърт-Мърдоковци и разни

банкери. Господин Алис няма да го видите в лъскаво списание да разглежда фотографа из лъскавата си нова къща.

Встрани от бизнеса основният интерес на господин Алис е сексът, който е и причината да стоя на спирка „Ърлс Корт“ с диаманти за четирийсет милиона долара във вътрешния джоб на шлифера. По-конкретно и в интерес на точността интересът на господин Алис към секса се ограничава до отношения с красиви млади мъже. Моля, не ме разбирайте погрешно: не искам да си мислите, че господин Алис е някакъв педал. Не е нито швестер, нито нещо друго. Господин Алис е свестен мъж. Просто е свестен мъж, който обича да чука други мъже, и толкова. Ако не друго, поне намалява моята конкуренция. Както в ресторанта, където всеки си поръчва различни неща от менюто. *Chacun a son goût*^[1], ще прощавате френския ми. И всички са доволни.

Това се случи преди няколко години, през юли. Помня, че стоях на улица „Ърлс Корт“ в квартала „Ърлс Корт“ и зяпах табелата на станцията на метрото „Ърлс Корт“, наркоманите и пияниците, оглеждайки се от време на време за ягуара на господин Алис.

Присъствието на диамантите във вътрешния ми джоб не ме безпокоеше. Не приличам на човек, който би могъл да има нещо, което да ви се прище да откраднете, и освен това умея да се грижа за себе си. Затова зяпах наркоманите и пияниците и си убивах времето, докато пристигне ягуарът (вероятно заседнал в задръстванията по Кенсингтън Хай стрийт) и се чудех защо разните му отрепки се събират на тротоара пред станция „Ърлс Корт“.

Предполагам, че донякъде разбирам наркоманите — те очакват поредната доза. Но какво, по дяволите, търсят тук пияндетата? Никой няма да ти подхвърли пинта „Гинес“ или бутилка спирт за разтривки в хартиен плик. Седенето на тротоара не е удобно, нито пък подпирането на стената. Реших, че ако аз бях пиянде, в прекрасен ден като този щях да съм в парка.

Наблизо дребен двадесетинагодишен пакистанец облепваше стените на стъклената телефонна будка с обяви за проститутки — ПИЩЕН ТРАНССЕКСУАЛЕН и МЕДИЦИНСКА СЕСТРА — ИСТИНСКА БЛОНДИНКА, ЦИЦЕСТА УЧЕНИЧКА и СТРОГА УЧИТЕЛКА ТЪРСИ ДА ДИСЦИПЛИНИРА УЧЕНИК. Погледна ме, когато видя, че го наблюдавам. След това приключи и премина на следващата будка.

Ягуарът на господин Алис спря до тротоара и аз се качих на задната седалка. Хубава кола, само на няколко години. Има класа, но не е от тези, след които бихте се обърнали.

Шофьорът и господин Алис седяха отпред. На задната седалка се беше разположил някакъв шишко с късо подстригана коса и крещящ пепитен костюм. Напомняше за племенника неудачник от филм от петдесетте; този, дето в края на филма го зарязват заради Рок Хъдсън. Кимнах му. Той протегна ръка, но когато аз не й обърнах внимание, си я прибра.

Господин Алис не ни запозна, което за мен нямаше значение, защото знаех кой е. Всъщност аз го бях намерил и вербувал, макар че той никога нямаше да го разбере. Беше професор по древни езици в университета на Северна Каролина. Мислеше си, че Държавният департамент на САЩ го е отпуснал назаем на британското разузнаване. Така си мислеше, защото му го беше съобщил един човек от Държавния департамент на САЩ. Професорът беше казал на жена си, че ще изнася доклад на посветена на хититите конференция в Лондон. И такава конференция имаше. Аз я бях организирал.

— Защо пътуваш със скапаното метро? — попита господин Алис. — Едва ли го правиш, за да пестиш пари.

— Според мен фактът, че вече двайсет минути вися на този ъгъл и те чакам, демонстрира съвсем точно защо не пътувам с кола. — На господин Алис му харесва, че не му лягам по гръб и не въртя опашка. Аз съм куче с дух. — Средната скорост на което и да е превозно средство през деня в централен Лондон не се е променила от сто години и продължава да е под десет мили в час. Когато има метро, вземам метрото, мерси.

— Значи не шофирате в Лондон? — попита професорът с крещящия костюм.

Опазил ни господ от вкуса за облекло на американските учени. Нека го наричаме Маклауд.

— Карам нощем, когато улиците са празни — отвърнах. — След полунощ. Обичам да карам нощем.

Господин Алис свали стъклото и запали пурета. Забелязах, че ръцете му треперят. Сигурно от нетърпение.

Подкарахме из „Ърлс Корт“ покрай стотици високи тухлени сгради, твърдящи, че са хотели, стотици още по-опърпани постройки,

приютили пансиони със закуска, по хубави и лоши улици. Понякога „Ърлс Корт“ ми напомня някоя от онези старици, които човек среща от време на време и които са болезнено благоприлични и морални, и превзети, докато не гаврътнат няколко питиета и не започнат да танцуват по масите и да разправят на всеки срещнат какви хубавици са били като млади и колко кура са изсмукали в Австралия или Кения, или където и да е.

Всъщност от изказването ми може да си помислите, че харесвам този квартал, а аз не го харесвам. Прекалено е преходен. Нещата идват и си отиват, и хората идват и си отиват прекалено бързо. Не съм романтик, но във всяко отношение предпочитам кварталите южно от Темза или Ийст Енд. Ийст Енд е прилично място: то е мястото, където започват всички неща, добри и лоши. То е пътката и задникът на Лондон; те винаги са близо едно до друго. А пък „Ърлс Корт“ е — не знам какво е. Когато човек дойде тук, телесната аналогия е напълно безпомощна. Мисля, че е така, защото Лондон е луд. С множество личностни проблеми. Всички тези градчета и селца, които са се разраснали и са се сблъскали, за да направят един голям град, но без никога да забравят старите си граници.

По някое време шофьорът спря на улица като всички останали пред висока кооперация с балкони, която някога може и да е била хотел. Някои прозорци бяха закрити с картон.

— Ето я къщата — съобщи шофьорът.

— Правилно — каза господин Алис.

Шофьорът излезе от колата и отвори вратата на господин Алис. Професор Маклауд и аз излязохме без чужда помощ. Огледах тротоара във всички посоки. Нищо тревожно.

Почуках на вратата и зачакахме. Кимнах и се усмихнах на шпионката на вратата, господин Алис се изчерви и събра длани пред слабините си, за да не се изложи. Дъртият му сладострастник.

Е, и на мен ми се беше случвало. На всички ни се е случвало. Само че Алис не може да си позволи да си угажда.

Така, както аз виждам нещата, някои хора се нуждаят от обич, а други не. Според мен господин Алис определено не се нуждае. Аз също. Човек се научава да различава двата типа.

И господин Алис е най-вече ценител.

От другата страна на вратата издърпаха шумно резето и се показа бабичка, каквато обичайно описваме като отворотелна. Беше облечена в провиснала черна роба. Лицето ѝ беше сбръчкано и сипаничаво. Ще ви кажа на какво ми заприлича. Нали ги знаете онези кифли с канела, дето казват, че приличали на Майка Тереза? Ето на това приличаше, на кифла с канела с две очи като стафиди, изпъкнали върху гънките на тестеното лице.

Обърна се към мен на някакъв непознат език и професор Маклауд ѝ отвърна със запъване. Тя ни огледа подозрително, след това се намръщи и ни махна да влизаме. Затръшна вратата зад гърбовете ни. Затворих си първо едното око, а след това и другото, за да се приспособя по-бързо към сумрака на къщата.

Миришеше на влажни чували за подправки. Този бизнес хич не ми е по вкуса; в чужденците, когато са толкова чужди, има нещо, от което ми настръхва кожата. Докато този прилеп, който ни беше пуснал в къщата и който вече мислено наричах майката игуменка, ни водеше по безкрайното стълбище, видях и други жени в черни роби да ни зяпат по коридорите. Килимът на стълбището беше износен и краката ми лепнеха по него; мазилката на стените се лющеше на парцали. Къщата си беше жива съборетина и това ме влудяваше. Господин Алис не трябваше да ходи по такива места — места, където не бих могъл да го защитя както трябва.

Още и още забулени дъртофелници ни зяпаха, докато изкачвахме етаж след етаж. Дъртата вещица с кифленото лице от време на време говореше нещо на професор Маклауд; той ѝ отвърщаше и пухтеше след нея.

— Пита дали си донесъл диамантите — обърна се към мен, задъхан от усилието.

— Кажи ѝ, че ще говорим за това, след като видим стоката — каза господин Алис. Той не се беше задъхал и ако гласът му леко трепереше, това беше от нетърпение.

Доколкото ми беше известно, господин Алис беше изучавак поне половината известни филмови звезди през последните две десетилетия и повече манекени, отколкото можете да преброите; беше притежавал най-красивите момчета на петте континента, без нито един от тях да разбере кой го чука, и на всички бе заплатено щедро за услугата.

На най-горния етаж, след последното незастлано с килим дървено стълбище се озовахме пред вратата на тавана. От двете ѝ страни като дънери я охраняваха огромни женища в черни роби. И двете спокойно можеха да влязат в схватка със сумо борец. В ръцете им имаше, не ви лъжа, ятагани: охраняваха Съкровището на шахинай. И смърдяха на стари кранти. Даже в сумрака се виждаше, че робите им са кърпени и на петна.

Майката игуменка се приближи към тях като катерица към питбули. Гледах безизразните им лица и се чудех откъде ли са произлезли. Можеше да са от която и да е част на Самоа, Монголия, Турция, Индия или Иран.

Старицата им каза нещо и те се отдръпнаха от вратата. Аз я отворих. Не беше заключена. Надникнах да огледам за опасности, влязох, проверих навсякъде и дадох знак, че всичко е наред. И така се оказах първият мъж от нашето поколение, видял Съкровището на шахинай.

Той беше коленичил със сведена глава до едно походно легло.

„Легендарен“ е подходяща дума за шахинай. Тя означава, че никога не бях чувал за тях и не познавах никого, който да е чувал, и че когато започнах да ги търся, дори хората, които бяха чували за тях, не вярваха на чутото.

— Приятелю, в крайна сметка говорим за раса, доказателство за чието съществуване намираме само в няколко реда на Херодот, в една строфа от „Хиляда и една нощ“ и в една реч от *Manuscrit Trouvé à Saragosse* — беше казал един мой познат учен от Русия. — Едва ли бихме могли да ги наречем достоверни източници.

Но слуховете бяха стигнали до господин Алис и той се заинтригува. А когато господин Алис поиска нещо, аз правя така, че да го получи. Сега, когато гледаше Съкровището на шахинай, господин Алис беше толкова щастлив, че лицето му щеше да се разпадне на две части.

Момчето се изправи. Изпод леглото се подаваше цукало с шепа яркожълта пикня на дъното. Робата на момчето беше от бял памук, тънка и много чиста. Беше обуто в чехли от синя коприна.

В стаята беше ужасно горещо. Две газови печки отопляваха тавана със съскащи пламъци. На момчето обаче явно не му беше горещо. Професор Маклауд започна да се поти още по-обилно.

Според легендата момчето в бялата роба — седемнайсет, не повече от осемнайсетгодишно — беше най-красивият мъж на света. Напълно го вярвах.

Господин Алис се приближи до него и го огледа както фермер крава на пазара — надникна в устата му, провери очите и ушите му, взе ръката му и опипа ноктите и пръстите, а след това съвсем небрежно вдигна робата и огледа необрязания му член, преди да го обърне и да провери състоянието на задника му.

През цялото време очите и зъбите на момчето проблясваха бели и радостни.

Накрая господин Алис придърпа момчето към себе си и го целуна бавно и чувствено по устните. Отдръпна се, прокара език в устата му и кимна. Обърна се към Маклауд.

— Кажи им, че го вземаме.

Професорът каза нещо на майката игуменка и бръчките на лицето ѝ грейнаха в канелено щастие. Тя протегна ръце.

— Иска да ѝ се плати — обясни Маклауд.

Бръкнах бавно във вътрешния джоб на шлифера си и извадих първата, а след това и втората торбичка от кадифе. Подадох ѝ ги. Във всяка от тях имаше по петдесет свършени диаманта клас D и E, идеално шлифовани, всичките над пет карата. Повечето бях купил евтино от Русия в средата на деветдесетте. Сто диаманта: четирийсет милиона долара. Старицата изсипа няколко на дланта си и ги опипа. Върна ги обратно в торбичката и кимна.

Торбичките изчезнаха в робата ѝ, а тя излезе на най-горното стъпало и с пълно гърло изкрещя нещо на странния си език.

От всички посоки из къщата се разнесе вой като от стадо банши. Воят не секна, докато вървахме надолу по стълбищата на този мрачен лабиринт с младежа в бялата роба начело. Направо настръхвах от този вой, а от вонята на мокра гнилоч и подправки ми се повдигаше. Мразя шибаните чужденци.

Преди да изведат момчето от къщата, жената го уви в две одеяла, разтревожена, че може да настине въпреки изпепеляващата юлска жега. Ние го напъхахме в колата.

Казах им да ме оставят на спирката на метрото и продължих към къщи.

На другия ден, който беше сряда, се наложи да се оправям с една каша в Москва. Аман от шибани каубои. Молех се да успея да оправя нещата, без да се налага да ходя там: от тяхната храна ме хваща запек.

Колкото повече остарявам, толкова по-малко ми се пътува, да не говорим, че и като млад не обичах да пътувам. Но когато има нужда, отивам и въдворявам ред. Помня как веднъж господин Алис спомена, че май се налага Максвел да бъде отстранен от игралното поле. Казах му, че ще се справя собственоръчно и че не искам да чувам и дума повече на тази тема. Максвел поначало си беше трън в задника. Дребна риба с голяма уста и липса на всякакво възпитание.

Най-приятното цамбурване, което съм чувал.

В сряда вечерта се бях напрегнал като атомна бомба и затова звъннах на един познат, който доведе Джени в апартамента ми в „Барбикан“. Това ми оправи настроението. Джени е добро момиче. Изобщо не прилича на курва. И внимава какво говори.

Тази нощ бях много нежен с нея и ѝ дадох двайсет лири.

— Няма нужда — отказа тя. — Всичко е уредено.

— Купи си нещо щуро. Това са щури пари. — И разроших косата ѝ, а тя се усмихна като ученичка.

В четвъртък секретарката на господин Алис ми се обади да ми каже, че всичко е наред, и да платя на професор Маклауд.

Бяхме го настанили в „Савой“. Повечето хора биха взели метрото до „Чаринг Крос“ или до Крайбрежната и биха отишли пеша нагоре до „Странд“ и до „Савой“. Не и аз. Взех метрото до „Ватерло“ и тръгнах на север по моста „Ватерло“. Няколко минути повече ходене, но гледката си струва.

Като бях малък, едни деца от сиропиталището ми казаха, че ако си задържиш дъха до средата на някой мост над Темза и си пожелаеш нещо, то непременно ще се сбъдне. Никога нямаше какво да си пожелаеш, но го използвах като дихателно упражнение.

Влязох в телефонната кабинка в края на моста (ЦИЦЕСТИ УЧЕНИЧКИ СЕ НУЖДАЯТ ОТ ДИСЦИПЛИНА. ВЪРЖИ МЕ ОТ ГОРЕ ДО ДОЛУ. НОВА БЛОНДИНКА В ГРАДА). Обадих се на Маклауд в стаята му в „Савой“. Казах му да дойде на моста.

Костюмът му беше в още по-крещящ пепит от този във вторник. Даде ми плик, натъпкан с принтирани страници: нещо като саморъчен шахинай-английски разговорник. „Гладен ли си?“ „Трябва да се

изкъпеш“, „Отвори си устата“. Всичко необходимо на господин Алис, за да общува.

Пъгнах плика в джоба на шлифера си.

— Искате ли да ви покажа разни забележителности? — попитах, а професор Маклауд отвърна, че винаги било приятно да разглеждаш някой град в компанията на местен жител.

— Тази работа бе за мен филологическа рядкост и лингвистично удоволствие — каза Маклауд, докато вървахме покрай брега. — Шахинай говорят език, който има общ произход с арамейския и угрофинската група езици. Вероятно точно този език би използвал Исус, ако му се беше наложило да пише послание до древните естонци. Затова има много малко заемки. Имам теория, че на времето им се е наложило на няколко пъти бързо да напускат родните си земи. Парите ми у вас ли са?

Кимнах. Извадих стария си портфейл от телешка кожа от джоба на сакото и му подадох ярко оцветено парче хартия.

— Заповядайте.

Бяхме стигнали до моста „Блекфрайърс“.

— Истински ли е?

— Напълно. Нюйоркската държавна лотария. Купили сте го ей така, на майтап, на летището на път за Англия. Номерът ще бъде изтеглен в събота вечер. И седмицата си я бива. Джакпотът вече е над двайсет милиона долара.

Той пъгна билета от лотарията в собствения си портфейл, черен, лъскав и натъпкан с кредитни карти, и го прибра във вътрешния джоб на сакото си. Ръцете му непрекъснато шаваха натам, попипваха го, уверяваха се, че е на мястото си. Идеалната мишена за всеки джебчия.

— Това заслужава да се почерпим — предложи той.

Съгласих се, но отбелязах, че в разкошно време като днешното и при този чуден морски бриз ще е грехота да се забием в някоя кръчма. Затова влязохме в един магазин. Купих за него бутилка „Столична“, кутия портокалов сок и пластмасова чаша, а за себе си взех няколко кутийки „Гинес“.

— Става въпрос за мъжете, нали разбирате — говореше професорът. Седяхме на една дървена пейка с лице към южния бряг на Темза. — Очевидно не са останали много. По един или двама на поколение. Съкровището на шахинай. Жените са пазителки на мъжете.

Отглеждат ги и ги охраняват. Говори се, че Александър Велики си е купил любовник от шахинай. Както и Тиберий, и поне двама папи. Носят се слухове, че и Екатерина Велика е имала, но мисля, че са само слухове.

Казах му, че според мен прилича на сказание.

— Искам да кажа, помислете малко. Раса, чийто единствен актив е красотата на мъжете им. Затова всеки век продават по един мъж за пари, които да стигнат на племето за следващите сто години. — Отпих от гинеса. — Според вас това цялото племе ли беше — онези жени в къщата?

— Съмнявам се.

Той наля в пластмасовата чаша поредната доза водка, ливна отгоре ѝ няколко капки портокалов сок и вдигна чашата към мен.

— Този господин Алис сигурно е много богат — каза.

— Справя се прилично.

— Аз съм редовен — продължи Маклауд, по-пиян, отколкото си мислеше, че е, с плувнало в пот чело, — но бих изучава малкия, без да се замислям. По-красиво нещо не съм виждал през живота си.

— Биваше си го.

— Вие не бихте ли го изучавали?

— Не си падам — отвърнах.

Едно такси мина покрай нас. Оранжевата му табела „Свободно“ беше изгасена, макар отзад да не седеше никой.

— По какво си падате тогава? — попита професор Маклауд.

— По малки момиченца.

Той преглътна.

— Колко малки?

— Деветгодишни. Десет. Единайсет или дванайсет. Докато още нямат истински цици и косми. След това не ми става.

Той ме погледна като че ли обичах да чукам умрели кучета и известно време не каза нищо. Продължи да си пие водката.

— Знаете ли — обади се накрая, — там, откъдето идвам, това е незаконно.

— И тук законът не си пада много по него.

— Аз май трябва да се прибирам в хотела.

Изад ъгъла се показа друго такси, този път със светеща табела. Махнах му и помогнах на професора да се качи отзад. Беше едно от

нашите „особени“ таксита. От онези, в които се качваш, но не слизаш от тях.

— Хотел „Савой“, ако обичате — казах на шофьора.

— Дадено, шефе — отвърна той и откара професор Маклауд.

Господин Алис се грижеше много добре за момчето шахинай. Всеки път, когато се явях на срещи или брифинги, момчето седеше в краката на господин Алис, той галеше или рошеше, или си играеше с черната му коса. Двамата се харесваха, личеше си. Ужасно сантиментално, признавам си, трогателно дори за коравосърдечно копеле като мен.

Понякога сънувах жените шахинай — тези подобни на прилепи вещици из огромната прогнила стара къща, която едновременно беше цялата история на човечеството и приютът „Сейнт Андриус“. Докато пляскаха с крила и летяха, някои от тях носеха мъже. Мъжете сияеха като слънцето и лицата им бяха толкова красиви, че не можеха да се гледат.

Мразех тези сънища. След като ги бях сънувал, денят ми отиваше на кино.

Най-красивият мъж на света, Съкровището на шахинай просъществува осем месеца. След това хвана грип.

Качи температура 41 градуса, дробовете му се напълниха с вода и беше като удавник на сухо, господин Алис доведе най-добрите лекари на света, но малкият премигна и угасна като стара крушка, и толкова.

Предполагам, че са си кекави. Отглеждат ги за нещо друго в крайна сметка, не за да са силни.

Господин Алис го понесе много тежко. Беше неутешим — плака като дете по време на погребението, сълзите се стичаха по лицето му като на майка, изгубила единственото си чедо. Валеше като из ведро, така че страничен човек едва ли би забелязал. На гробищата си съсипах един отличен чифт обувки, което страхотно ми скапа настроението.

Прибрах се в апартамента си в „Барбикан“, поупражнявах се в мятане на нож, сготвих си спагети по болонски и гледах футбол по телевизията.

Тази вечер чуках Алисът. Не беше приятно.

На другия ден взех неколцина от свестните ми мъже и отидохме в къщата в „Ърлс Корт“, за да проверим дали онези шахинай още са там. Някъде трябваше да има още младежи шахинай. Логично беше.

Но олющената мазилка на стените беше покрита с крадени плакати на рок банди и мястото миришеше на дрога, а не на подправки.

Стаите бяха пълни с австралийци и новозеландци. Емигранти. Изненадахме дузина от тях в кухнята, докато дишаха наркотици от гърлото на счупена бутилка от лимонада „Р. Уайт“.

Претърсихме къщата от мазето до тавана за каквато и да е следа от жените шахинай, за нещо забравено, за каквато и да е улика, за нещо, което би ощастливило господин Алис.

Не намерихме нищичко.

И всичко, което ми остана от тази къща в „Ърлс Корт“, е споменът за голите гърди на някакво момиче, надрусано и заспало в една стая на горните етажи. На прозореца нямаше завеси.

Стоях в коридора и я гледах прекалено дълго време, и ми се запечата в мозъка: едри гърди с черни зърна, закръглени тревожно в жълтата светлина на уличните лампи.

---

[1] Всеки с вкуса си (фр.). — Б.ред. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.